

BİREYSEL FARKLILIKLARA SAYGI

Bireysel özellikler: İnsanları birbirinden ayıran, bizi biz yapan özelliklerimizdir. Bu özelliklerimiz sayesinde diğer insanlardan ayrılırız. **Bireysel özellikler üçe ayrılır;**

Fiziksel Özellikler: Boy, kilo, göz rengi, saç rengi gibi dışarıdan bakınca fark edilen özelliklerdir. Yani bireylerin dış görünüşlerine fiziksel özellikler denir. Fiziksel özelliklerimizi ailemizden alırız. Boy ve kilo çevresel etkenlere göre değişim ve gelişim gösterir. Bu yüzden çocuklarımızın sağlıklı beslenmesine ve fiziksel aktiviteler yapmasına önem vermeliyiz.

Duygusal Özellikler: Yaşamımız boyunca başımızdan geçen aynı olaylar her bireyde farklı duygulara neden olur. Sevdiğimiz şeyler, nefret ettiklerimiz, korkularımız, üzüntülerimiz, heyecanlarımız, sevinçlerimiz, şaşkınlıklarımız, utançlarımız, öfkelerimiz, endişelerimiz, kaygılarımız farklıdır.

Zihinsel Özellikler: Hepimizin düşüncesi, ilgi ve yeteneği farklıdır.

- Bazı insanlar satranç oynamayı severler.
- Bazı insanlar spor yapmayı isterler.
- Bazı insanlar çok güzel resim yaparlar.

Var olan bireysel farklılıkları; Fark etmezsek, Yok sayarsak, Görmezden gelir ve onları kabul etmeyerek değiştirmeye çalışırsak, Çocuđu başkalarıyla kıyaslırsak Bu bireyler nasıl hisseder, ne düşünür ve nasıl davranırlar?

Bireysel farklılıkların farkında olmazsak;

Gelişimi için ihtiyaç duyduğu gereksinimleri karşılayamayız. Potansiyelini gerçekleştirme için uygun ortamı sağlayamayız. Geleceđe ilişkin umutsuzluk yaşar.

Bireysel farklılıkları yok sayarsak;

Çocuk anlaşılmaş hisseder. Öfkeli ve saldırgan davranışlar sergiler. Güvenli olmayan ortamlara girme ihtimali artar. Aile bağları zayıflayarak riskli davranışlar sergiler.

Bireysel farklılıkları kabul etmeyerek değiştirmeye çalışırsak;

Çocuđu başaramayacağı şeylere zorlayarak başarabileceklerini görmezden geliriz. Aile içi iletişimi olumsuz etkiler, çocuğun düşük benlik saygısı oluşturmaya sebep oluruz. Psikolojik sağlamlığı düşer, kendini yetersiz ve başarısız hissetmeye başlar.

Bireysel farklılıkları görmezden gelerek çocuğu başkalarıyla kıyaslarsak;

Çocuk değersiz hisseder. Ruhunda onarılmaz yaralar açılır. Hem ailesine hem de kıyaslandığı kişilere karşı öfke duygusu artar.

Kullanılabilecek Stratejiler

Farklılıklara değer verme:

Çocuğunuzu bütünüyle tanıyarak, yapabildikleri ve yapamadıklarıyla kabul etmek.

Gelişimini destekleyici olmak.

Çocuğunuzdaki bireysel bir farklılıktan dolayı endişelendiğinizde yaşanan durumu anlamak için kendinize ve çocuğunuza zaman verin.

İletişim ve beklentilerinizde net ve saygılı olun. Bireysel farklılıklara saygı duyan bir dil kullanımı tercih edin, etiketleyici sözcüklerden kaçının.

Çocuğunuzun güçlü yanlarını fark etmeye çalışın. Güçlü yanlarını ortaya çıkarabilecek bir ortam hazırlayın.

Farklılıklarının çocuğunuzu eşsiz ve özel yaptığının bilin.

Farklı özelliklerin bir üstünlük veya zayıflık olmadığını çocuğunuza model olarak anlatmaya çalışın.

Tüm çocuklar farklı ve özeldir, bu farklılıklar için her çocuğunuza zaman ayırın.

Farklılıkların anlaşılmaması çocuğunuzda kaygı yaratır.

Çocuğunuza yeteneklerine uygun ortamlar oluşturup görevler vererek öz yeterlilik duygusu geliştirmesine yardım edin.

Çocuğunuzu bir koşul göstermeden sevdiğinizi gösterin.

Bireysel farklılıklarına saygı duyduğunuzda çocuğunuz nasıl hisseder ve ilişkinizde neler değişir?

Aile ortamına ilişkin aidiyet hisseder. Kendini güvende hisseder.

Çocuğunuz da farklılıklara saygı duymayı öğrenir.

Problem çözme becerisi artar.

Olumlu benlik algısı oluşturur.

Kendini saklama ihtiyacı hissetmeden benliğini rahatça ortaya koyabilir.

Etkin dinleme, kendini doğru ifade etme, sınırlarını koruma becerileri gelişir.

Sorumluluk almaya yönelik motivasyonu artar. Aile içi paylaşım artar.

Eşit olmak adil olduğumuz anlamına gelmez. Çocuğun ihtiyaçlarını fark eder ve uygun çözümler sunarsak adil olabiliriz. Bireylerin farklılıklarına uygun gelişimsel ve potansiyel özellikleri göz önünde tutularak sunulan imkanlar başarının anahtarıdır.

